

משפטים חט"ז שיחה ה'

"ויבא משה בתוך הענן" לכאורה מובן מעצמו, שהרי לעיל כתיב "ויכס הענן את ההר", ומשה עלה לה. ולכן מפרש רש"י ש"בתוך הענן" שבפסוק זה אינו הענן שנזכר לעיל, ש"ענן זה כמין עשן". מיינה של תורה: "כמין עשן" – דתכלית מ"ת הוא בירור העולם – כליון וביטול החומר דנבראים.

בסיום הסדרה נאמר "בתוך הענן" ומפרש רש"י: "ענן זה כמין עשן הוא ועשה לו הקב"ה למשה שביל בתוכו".

צריך להבין מדוע מוציא רש"י את הפירוש מפשוטו? ומהו ההכרח ש"עשה לו הקב"ה למשה שביל בתוכו", הרי כבר נאמר שמשה "נגש אל הערפל" וברש"י: "לפנים מגל מחיצות חושך ענן וערפל"?

והביאור: הקושי בפשוטו של מקרא הוא שלעיל כתיב "ויכס הענן את ההר", ואם כן פסוק דידן "ויבא משה בתוך הענן" הוא מובן מעצמו, שהרי משה עלה להר? ולכן מפרש רש"י ש"בתוך הענן" שבפסוק זה אינו הענן שנזכר לעיל, ש"ענן זה כמין עשן". וההכרח לומר שהוא כמין עשן הוא מהפסוק שלפני זה "ומראה כבוד ה' כאש אוכלת בתוך ההר", שאש אוכלת מוציאה עשן.

ועל פי הנ"ל יובן מדוע עשה הקב"ה שביל למשה דוקא כאן ולא לעיל, כי פה ענן הוא עשן, ולולא השביל היה מתלכלך וכו' שזהו היפך הכבוד.

וביאור הלשון "כמין עשן": ראש הר (במדבר) סיני הוא דומם ולא צומח, ואם כן בטבע אין מתהווה עשן מאכילת אבנים ועפר, דעשן זה שנתהווה מאכילת הדומם הוא עשן ניסי, "כמין עשן".

מיינה של תורה: בשעת מתן תורה הנה "והר סיני עשן כולו", כי הגשמיות עוד לא נתברר והחומר היה גס ועב, ולכן היה הרבה עשן, דהעשן נעשה משריפת החומריות. משא"כ בפסוק דידן – לאחר מתן תורה שענינה בירור התחתון – אזי היה רק ענן לרוב דקות הדבר הנשרף. אך רש"י מגלה שהוא "כמין עשן" דתכלית הגילוי מלמעלה הוא בירור העולם – כליון וביטול החומר דנבראים.

והוראה: אל יאמר האדם מה לי ולדברים גשמיים, שהרי כנ"ל בירור הגשמיות הוא התכלית של מתן תורה, ומשה קיבל את התורה דוקא לאחר שבא "בתוך הענן" שהיה "כמין עשן".